

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-2-79 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 05-55/833-226
Karar Tarihi : 8.9.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan Üyeler : Mustafa PARLAK
: Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Süreyya ÇAKIN.

B. RAPORTÖRLER : Ali DEMİRÖZ, Ayşe Özlem UZUN

C. ŞİKAYET EDEN : Süperonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme
Telekomünikasyon ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş.
Yıldız Caddesi No: 34 Polat İş Merkezi Beşiktaş
34353-İSTANBUL

20

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN : Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler-ANKARA

E. DOSYA KONUSU : Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin öğretmen,
öğretim üyeleri ve öğrencilere yönelik düzenlediği ADSL kampanyasının
4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ : Süperonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme
Telekomünikasyon ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş. (Süperonline) yetkilileri
tarafından gönderilen şikayet dilekçesinde özetle;

40

- Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom), internet hizmeti ve altyapı sağlama pazarı da dahil olmak üzere telekomünikasyon pazarında hakim durumda olan bir teşebbüs olduğu ve internet altyapısı sağlama pazarında tekel durumunda olduğu,
- İnternet servis sağlayıcılarının (İSS) ADSL teknolojisini kullanarak internet erişimi sağlama hizmetini Türk Telekom'dan altyapı olarak verebildikleri,
- Süperonline ile Türk Telekom arasında 31.3.2005 tarihinde 100.000 adet ADSL portunun "yeniden satış (resell)" modeliyle satışını kapsayan İnternet Servis Sağlayıcılığı Sözleşmesi ("Sözleşme") imzalanmış olduğu, Süperonline'ın bu Sözleşme çerçevesinde Türk

Telekom'dan yürürlükte olan toptan ADSL port tarifesi uyarınca son kullanıcı fiyatı üzerinden %18 indirim ile ADSL port almakta ve son kullanıcıya satmakta olduğu,

- 50
- Türk Telekom'un ADSL satışlarında 21.6.2005-15.10.2005 tarihleri arasında geçerli olmak üzere ilk ve orta öğretim ile yüksek öğretim kurumlarında okuyan öğrenciler, bu kurumlarda çalışan öğretmenler ve diğer çalışanlar ile bu kurumlardan emekli olanların ve bunların birinci derecede yakınlarının faydalanabileceği bir kampanya başlatmış olduğu, bu kampanyada hedef kitlenin Türkiye Cumhuriyeti nüfusunun %25'i olduğu,
 - Söz konusu kampanya kapsamında Türk Telekom'un 256 Kbps limitli veya limitsiz ADSL abonelik başvurusu yapanlardan ADSL bağlantı ücreti olan 59 YTL'yi, bir aylık kullanım bedelini (49 YTL (limitsiz) ya da 29 YTL (limitli)) ve 256 Kbps limitli aboneliklerde 1 aylık kota aşım ücretini (MB başına 1 Ykr) almadığı; bunun da vergiler dahil son kullanıcıya yaklaşık olarak 108 YTL'lik bir indirim anlamına geldiği, yıllık bazda bakıldığında indirim oranının %17,35'e tekabül ettiği,
 - Türk Telekom'un bu kampanyayı Süperonline'dan ADSL satın alan kullanıcılara uygulamadığı ve Süperonline'a %18 indirim ile sattığı ADSL portlarını bu kampanya kapsamında son kullanıcıya da aynı indirim oranıyla satarak Süperonline'ın ADSL teknolojisini kullanarak internet hizmeti sağlama pazarına girmesini engellediği, faaliyetlerini zorlaştırdığı, ayrımcılık yaptığı ve böylece hakim durumunu kötüye kullandığı

70 ifade edilmekte ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddia edilen Türk Telekom hakkında soruşturma açılması; Süperonline'ın söz konusu ihlaller neticesinde mevcut durumda uğramakta olduğu ve uğrayabileceği ciddi ve telafisi imkansız zararlara karşı 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca koruyucu nitelikte geçici tedbir alınması ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca para cezası ile tecyzine karar verilmesi talep edilmektedir.

Şikayet konusuyla ilgili olarak, Raportörlerce Süperonline Pazarlama ve İş Geliştirme Direktörü ile 15.8.2005 tarihinde yapılan telefon görüşmesinde dile getirilen hususlara istinaden Kuruma gönderilen ek bilgi yazısında,

- 80
- Türk Telekom'un İnternet Servis Sağlayıcılığı Sözleşmesi (Sözleşme) şartlarını diğer İSS'lere de aynen uygulamakta olduğu, ancak, Türk Telekom'un son kullanıcılara uyguladığı indirimlerin Süperonline'a veya diğer İSS'lere uygulanmadığı,
 - Türk Telekom'un uyguladığı kampanyanın detayları incelendiğinde son kullanıcıya senelik olarak:

Limitsiz 256 Kbps internet erişiminde %16,69 (vergi hariç 81.20 YTL)

05-55/833-226

Limitli 256 Kbps internet erişiminde %21,62 (vergiler hariç 66.17 YTL ve kota aşımına tekabül eden ücretin de ilk ay tahsil etmemesi suretiyle daha yüksek olabilir)

- 90 oranlarında indirim uygulandığı,
- Türk Telekom'un toptan tarife olarak "resell" modelinde İSS'lere sağladığı indirim oranı, son kullanıcı fiyatı üzerinden %18 iken, son kullanıcıya kampanya adı altında kota aşımı ile birlikte %21.62 oranından daha fazla indirim yaptığı;
 - Ayrıca Türk Telekom'un, çözüm ortaklarına elektronik ortamda sağlamakta olduğu gerçek zamanlı port kontrolü, satışı, sipariş geçme vb. imkanlarını İSS'lere sağlamamasının İSS'lerin işletme maliyetleri yükselttiği,
 - Sözleşme şartlarının, Telekomünikasyon Kurumu tarafından belirlenmediği ve bu konuda Kurum'un bir referans sözleşmesinin de bulunmadığı,
 - Süperonline'ın, Türk Telekom kampanyasının başlangıç tarihi olan Haziran ayında 14.561 adet abone kaybettiği,
 - Türk Telekom'un yayımladığı veri akış erişim (bit-stream access) tarifelerinin, İSS'ler ve Tüm İnternet Derneği tarafından yüksek bulunduğu, bu tarifelerin maliyet esaslı hesabına dayanmadığı,
 - İSS'lerin bu tarifeleri baz alarak veri akış erişim modeliyle satışa geçtiği takdirde de omurga ve internet erişimi vb. ilave maliyetlere katlanmak zorunda kalacakları, bu nedenle İSS'ler açısından son kullanıcıya internet erişim hizmeti vermenin yine de mümkün olmayacağı;
 - Özellikle en çok satılan limitli 256 Kbps ve 512 Kbps erişimler için herhangi bir fiyat duyurulmamasının bireysel pazarda İSS'lerin Türk Telekom ile rekabetini imkansız kıldığı

ifade edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 10.8.2005 tarih ve 5627 sayı ile intikal eden şikayet dilekçesi üzerine talep edilen ek bilgi ve belgeler 22.8.2005 tarih ve 5893 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Süperonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme Telekomünikasyon ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş.'nin ADSL kampanyalarına ilişkin şikayetin telekomünikasyon sektörüne ilişkin olması nedeniyle 15.8.2005 tarih ve 3109 sayı ile Telekomünikasyon Kurumu'ndan görüş istenmiştir. İlgili cevap yazısı 22.8.2005 tarih ve 5866 sayı ile Kurumumuza intikal etmiştir. Bu bilgiler çerçevesinde düzenlenen 5.9.2005 tarih ve 2005-2-79/İİ-05-AD sayılı Bilgi Notu Rekabet Kurulu'nun 8.9.2005 tarihli ve 05-55 sayılı toplantısında görüşülerek karar bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili İlk İnceleme Raporu'nda;

şikayet konusu iddialara yönelik olarak ele alınması gereken iki pazarın bulunduğu, bunlardan ilkinin kullanıcılara internet erişim hizmetlerinin sağlanması

(perakende hizmetler), ikincisinin ise perakende hizmetlerin sağlanabilmesi için gerekli olan altyapı ya da şebeke erişim hizmetleri (toptan hizmetler) olduğu, 130 perakende hizmetler bakımından, daha önceki Kurul kararlarında, yerel telefon şebekesi (ADSL) ve Kablo TV şebekesi üzerinden verilen geniş bant internet hizmetlerinin dar bant (dial-up) internet hizmetlerinden ayrı bir ürün pazarını oluşturduğunun tespit edilmiş olduğu, söz konusu pazarda Türk Telekom'un başka bir dosya kapsamında Kurumumuza verdiği bilgilere göre, halihazırda Türk Telekom'un ADSL abone sayısınınolduğu, Türk Telekom'un en yakın rakibi olan şikayetçi Süperonline'ın abone sayısının ise olduğu, Kablo TV üzerinden geniş bant internet aboneleri olan abonelerin, Kablo TV'nin Türk Telekom bünyesinden ayrılması nedeniyle, Türk Telekom'un pazar payının hesaplanmasında dikkate alınmaması durumunda bile Türk Telekom'un bu 140 pazardaki payının ...'in üzerinde bulunduğu, toptan hizmetler bakımından ise Kablo TV şebekesi ve ADSL geniş bant hizmetlerin verilmesi için gerekli şebekeler olduğu, ADSL şebekesi ve Kablo TV şebekesinin yakın bir zamana kadar Türk Telekom'un sahipliğinde olduğu, dolayısıyla toptan hizmetler bakımından İSS'ler için başka bir alternatifin ortaya çıkmadığı, halihazırda İSS'ler bakımından geniş bant internet için şebeke erişim hizmetleri pazarında Türk Telekom'un fiili tekel konumunda bulunduğu, dolayısıyla her iki pazarda da Türk Telekom'un kontrolünün bulunduğu, perakende hizmetler açısından İSS'lere şebekeye erişim için farklı modeller yaratılamaması nedeniyle, yeni bir pazar olan bu pazarda yeterli rekabetin ortaya çıkarılamadığı kanaatine ulaşılmakta olduğu, 150 rekabetçi şartların bu şekilde olduğu pazarda, sınırlı da olsa yeniden satış yöntemiyle pazarda faaliyet gösteren İSS'ler'den Süperonline'ın dosya konusu şikayet ile Türk Telekom'un uyguladığı promosyonla birlikte toptan fiyatlarla perakende fiyatlar arasındaki marjın azalması ya da yok olması nedeniyle rekabetin bozulduğunu iddia ettiği, Süperonline tarafından yıllık bazda yapılan hesaplamalara göre, kampanya ile ortaya çıkan fiyatların, limitsiz 256 Kbps internet erişiminde %16,69 (vergiler hariç 81.20 YTL), Limitli 256 Kbps internet erişiminde %21,62 (vergiler hariç 66.17 YTL ve kota aşımına tekabül eden ücretin de ilk ay tahsil edilmemesi nedeniyle daha yüksek) indirime tekabül ettiği, söz konusu hızların bireysel kullanıcıların en çok talep ettiği hızlar olup, talepleri 160 bu hizmetlere yüksek olan bir gruba yönelik olarak kampanya yapılmakta olduğu, söz konusu indirim oranlarıyla, Türk Telekom'un perakende fiyatlarının İSS'lerin limitsiz 256 Kbps hızdaki toptan tarifelerinin biraz üstünde, limitli ise toptan tarifelerin altında kaldığı, bu kampanya ile oluşan fiyatların rekabet hukukunda genellikle dikey bütünleşik firmaların faaliyet gösterdiği pazarlarda ortaya çıkan fiyat ya da marj sıkıştırması (Price/margin squeezing) olarak adlandırılan bir kötüye kullanma şeklini gündeme getirdiği ve fiyat ya da marj sıkıştırması şeklinde bir ihlal için aşağıda belirtilen şartların gerçekleşmesi gerektiğinin belirtilmekte¹ olduğu:

¹ Geradin, D. ve O'Donoghue, R.(2004), "The Concurrent Application of Competition Law and Regulation: The Case of Margin Squeeze Abuses in the Telecommunication Sector", *The Global Competition Law Centre Working Papers Series, GCLC Working Paper 04/05*, s.6-8

05-55/833-226

- 170
- 1- Dikey bütünleşmiş bir firmanın belli bir girdi pazarında (üst pazar) hakim durumda olması ve bu girdiler kullanılarak hizmet üretilen alt pazarda hakim durumda firma ile ondan girdi alan rakiplerin varlığı,
 - 2- Üst pazardaki girdinin alt pazarda faaliyet göstermek için zorunlu bir unsur niteliğinde bulunması,
 - 3- Üst pazarda sağlanan girdinin alt pazardaki firmanın maliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturması,
 - 4- Üst pazarda hakim olan firmanın alt ve üst pazardaki fiyatlandırma yoluyla alt pazardaki rakiplerinin makul bir kar elde etmesini engellemesi,
 - 5- Söz konusu davranışın dışlayıcı etki ve amacın dışında haklı bir gerekçesinin olmaması,
- 180
- 6- Söz konusu davranışın alt pazardaki rekabet üzerinde görülebilir etkilerinin olması.

Yukarıdaki şartların değerlendirilmesinde henüz bir görüş birliğinin oluşmamasıyla birlikte dosya konusu olayda;

- 1- Genişbant erişim hizmetleri pazarında Türk Telekom'un hakim durumda bulunduğu ve aynı zamanda alt pazar olan perakende hizmetler pazarında faaliyet gösterdiği,
- 2- Üst pazardaki girdi dışında İSS'lerin alternatifleri bulunmadığı, bir başka ifadeyle söz konusu girdinin zorunlu unsur niteliğinde olduğu,
- 190
- 3- Girdi maliyetlerinin alt pazardaki İSS'lerin maliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturduğu,
- 4- Kampanya sonucunda sağlanan indirimlerle 256 Kbps limitsiz ADSL erişiminde İSS'lere diğer maliyetleri hariç yaklaşık %1,5 marj kaldığı, 256 Kbps limitli hizmette ise hiç marj kalmadığı;

200

Bu noktada Telekomünikasyon Kurumu'nun konuyla ilgili görüşleri ve düzenlemelerinin de değerlendirilmesi gerektiği, ancak, Telekomünikasyon Kurumu'nun kampanyayı hangi gerekçeyle onayladığının Kurum Görüşü'nde yer almadığı, ayrıca veri akış erişim modelinin fiili olarak devreye girmediği mevcut durumda Telekomünikasyon Kurumu'nun düzenleme ya da kararlarının mevcut kampanya çerçevesinde iddia edilen rekabeti bozucu ya da engelleyici durumu ortadan kaldıracak bir çözüm üretmediğinin görülmüş olduğu, ayrıca söz konusu kampanyanın Türk Telekom'un kendi isteğiyle uyguladığının ve Telekomünikasyon Kurumu'nun herhangi bir düzenlemesinin Türk Telekom'un bu konudaki iradesini etkilemediğinin görülmekte olduğu, dolayısıyla, ilgili raporda, şikayet konusu uygulamayı Telekomünikasyon Kurumu'nun kendi mevzuatı çerçevesinde onayladığı ancak teşebbüsün kendi ihtiyarı ile belirlediği bir davranışın ya da uygulamanın 4054 sayılı Kanun hükümlerinin uygulamasından bağımsızlığı olamayacağına düşünülüyor, mevcut mevzuat da (406 sayılı Kanun Md. 4 (i)) 4054 sayılı Kanun hükümlerinin uygulaması saklı kalmak kaydıyla telekomünikasyon sektöründe serbest rekabetin sağlanması ve korunması

210

ilkesine yer verildiği, bu nedenle dosya konusu ihlal iddialarının 4054 sayılı

Kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirilebileceği düşünüldüğü, bu bilgiler çerçevesinde fiyat ya da marj sıkıştırması olabilecek önemli unsurlar taşıdığı anlaşılan söz konusu kampanya yoluyla, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin ve soruşturma açılmasına gerek bulunup bulunmadığının tespiti ve bu çerçevede geçici tedbir talebinin değerlendirilebilmesi için, Türk Telekom hakkında önaraştırma açılmasının gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1.1. Telekomünikasyon Kurumu Görüşü

220 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun 4502 sayılı Kanunla değişik 7. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca; Rekabet Kurulu'nun, telekomünikasyon sektörünü içeren dosyalara ilişkin olarak vereceği nihai kararlar öncesinde Telekomünikasyon Kurumu'nun görüşünü ve yapmış olduğu düzenleyici işlemleri dikkate alması gerekmektedir. Bu çerçevede, 15.8.2005 tarih ve 3109 sayılı yazı ile Telekomünikasyon Kurumu'nun konuyla ilgili görüşleri istenilmiş ve 22.8.2005 tarih ve 5866 sayı ile bu görüşü Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. İlgili yazıda,

- 230 - aynı konulu şikayetin Süperonline tarafından 8.8.2005 tarihli yazıyla Telekomünikasyon Kurumu'na da yapılmış olduğu, Telekomünikasyon Kurulu'nun 7.6.2005 tarih ve 2005/365 sayılı kararıyla Türk Telekom'un ilk ve orta öğretim kurumları ile üniversitelerde okuyan öğrenciler ile öğretmenler, öğretim görevlileri ve bu kurumlarda çalışanlar ile emeklilerine yönelik olmak üzere, 15.6.2005-15.10.2005 tarihleri arasında, bağlantı ve bir aylık kullanım ücreti alınmaksızın 256 Kbps hızında ADSL internet erişim hizmetinin önceden belirlenmiş kapsam ve şartlarda sunulmasını uygun bulmuş olduğu;
- 240 - diğer taraftan, ADSL hizmeti vermek isteyen internet servis sağlayıcılarının PSTN şebekesine tek bir yöntemle bağlanmalarının zorunlu tutulmaması amacıyla Telekomünikasyon Kurumu tarafından gerekli düzenlemelerin yapılmakta olduğu, gerek yeniden satış (resale) yönteminin gerekse de veri akış erişimi yönteminin kendi içinde olumlu özelliklere sahip olduğu, yeniden satış yönteminin pazara yeni giren ve yeterli finansal güce sahip olmayan internet servis sağlayıcıları için çözüm sunarken veri akış erişimi yönteminin daha güçlü finansal altyapıya sahip olan internet servis sağlayıcılarını yatırım yapmaya yönlendirmekte ve sektördeki rekabeti arttırmaya teşvik etmekte olduğu, bu çerçevede konuyla ilgili olarak alınan diğer kararların yanı sıra Telekomünikasyon Kurulu'nun 25.7.2005 tarih ve 2005/475 sayılı kararıyla onaylanan Türk Telekom'un ADSL Veri Akış Erişimi Tarifeleri'nin anılan işletmeciyeye tebliğ tarihinden itibaren 5 gün içinde kamuoyuna duyurulması gerektiği hususunun karara bağlanmış olduğu, bu tarifelere göre internet servis sağlayıcılara ilgili kategorilerde perakende fiyatlara göre %30-35 indirim sağlanmış olduğu,
- 250 - bu Kararla yeniden satış yöntemi dışında sunulan hizmeti farklılaştırma imkanının olduğu veri akış erişimi yönteminin yaygınlaştırılmasının hedeflendiği,

- ADSL dahil olmak üzere genişbant internet erişim hizmetlerine ilişkin düzenlemelerin Kurumca yapılmakta olduğu

ifade edilmektedir.

I.1.2. Şikayete Konu ADSL Kampanyası

260 Şikayete konu olan ve Türk Telekom tarafından uygulanan kampanyanın kapsamı ve koşulları Türk Telekom'un internet sitesinde duyurulmuştur.

Buna göre; kampanya ilk ve orta öğretim ile yüksek öğretim kurumlarında okuyan öğrenciler, öğretmenler, diğer çalışanlar ve bu kurumlardan emekli olanlar tarafından 21.06.2005-15.10.2005 tarihleri arasında yapılan 256 Kbps hızındaki limitli veya limitsiz ADSL abonelik başvurularında uygulanmaktadır. Kampanya süresinde kampanya kapsamındaki kişiler ile bunların birinci derece yakınlarının yaptığı 256 Kbps Limitli veya Limitsiz ADSL abonelik başvurularında ADSL bağlantı ücreti, 1 aylık kullanım bedeli ve 256 Kbps Limitli aboneliklerde 1 aylık kota aşım ücreti alınmayacaktır.

270 Kampanya kapsamında, ADSL altyapısının mevcut olduğu yerlerde promosyon dönemi içerisinde başvurmasına rağmen port yetersizliği nedeniyle ADSL hizmeti verilemeyen müşterilerin, gerekli başvuruları kampanya dönemi içerisinde yapmaları şartıyla, promosyondan yararlanma hakları saklı kalacak ve port geldiğinde bu müşterilerin promosyondan yararlanması sağlanacaktır.

Ayrıca diğer hızlardaki ADSL abonelikleri için promosyon uygulanmamakla birlikte, 256 Kbps hızında ADSL abonesi olarak promosyondan yararlanıp, 1 ay sonra hız yükseltmek için başvuru yapılabileceğinin mümkün olduğu görülmektedir.

I.1.3. Toptan ve Perakende ADSL İnternet Hizmetleri ve Tarifeleri Hakkında Bilgi

280 Son yıllarda yüksek hızlarda internete erişim ihtiyacının ortaya çıkmasıyla birlikte, geniş bant internet erişimi ile bu erişim hizmeti yoluyla sağlanan hizmetler, telekomünikasyon sektöründeki en önemli yatırım alanlarından birisi olmuştur. Genişbant internet erişimi, geleneksel olarak telefon şebekesi üzerinden darbant olarak sağlanan ve belli bir sürede daha düşük miktarda veri iletimine olanak sağlayan çevirmeli (dial-up) internet erişimine kıyasla, daha yüksek hızlarda internet erişiminin sağlandığı erişim türüdür.

Bir kullanıcının genişbant internet erişimine sahip olabilmesi için bir İSS şebekesine bağlanması gerekmektedir. Bunun için halihazırda üç altyapı bulunmaktadır. Bunlar; i-ADSL ii-Kablo TV iii- Kiralık hat.

290 Kiralık hatlar yüksek kapasitelerde hız sağlamakla birlikte, özellikle bireysel kullanıcılar için maliyetli olduğundan genellikle kurumsal kullanıcılar tarafından tercih edilmektedir

Kablo TV şebekesi ise genişbant internet hizmetlerinin üzerinden verildiği önemli bir mecradır. Ancak Türkiye'de yeterince yaygınlaşmaması tüm kullanıcıların bu şebekeyi kullanamamasının önündeki engeldir.

05-55/833-226

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line- Asimetrik Sayısal Abone Hattı), geleneksel telefon şebekesinin yüksek hızlarda veri iletimine uygun hale getirilmesi sonucu ortaya çıkan bir teknolojidir. Bu teknoloji sayesinde sabit telefon hattına sahip aboneler, hem yüksek hızda internet hem de telefon hizmetlerini aynı anda alabilmektedir. Sabit telefon şebekesine yerleşik operatörler sahip olduğundan, geniş bant internet hizmeti vermek isteyen İSS'ler sabit telefon şebekesine erişmek zorundadır.

Şebeke ve santrallere kimin yatırım yaptığı ve erişimin hangi düzeyde sağlandığına bağlı olarak İSS'lerin yerel şebekeye erişimleri farklı modellerle sağlanabilmektedir. Bunlar; yeniden satış yöntemi, veri akış yöntemi, yerel ağın paylaşımlı kullanılması ve tam ayrıştırılmasıdır. Halihazırda, İSSler yeniden satış yöntemiyle ADSL üzerinden internet erişim hizmeti verebilmektedir. Yine yakın bir zamanda veri akış sistemi toptan tarifeleri açıklanmıştır. Yerel ağın ayrıştırılmasına yönelik yöntemler ise fiilen henüz uygulamaya geçmiş değildir.

Yeniden satış modelinde, internete erişimin tüm aşamaları yerleşik operatör tarafından sağlanmakta ve İSS'ler tarafından yeniden satış yapılmakta iken, veri akışı modelinde İSS'ler hizmetleri farklılaştırabilme ve farklı altyapıları kullanma imkanı bulabilmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler çerçevesinde, Türk Telekom tarafından ADSL için uygulanan toptan ve perakende tarifelere aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 1: Sınırsız ADSL İnternet Erişim Tarifesi

Hızı (Kbps)	Bağlantı Ücreti	Aylık Ücret
256/64	52.345.865 TL 52,35 YTL	43.473.684 TL 43,47 YTL
512/128	52.345.865 TL 52,35 YTL	87.834.586 TL 87,83 YTL
1024/256	52.345.865 TL 52,35 YTL	149.939.850 TL 149,94 YTL
2048/512	52.345.865 TL 52,35 YTL	238.661.654 TL 238,66 YTL

Tablo 2: Sınırlı ADSL İnternet Erişim Tarifesi

Hızı (Kbps)	Bağlantı Ücreti	Aylık Ücret	Aylık Ücrete Dahil Download Miktarı (Kota) GB	Limitin Üzerindeki Her MB için Ücret
256/64	52.345.865 TL 52,35 YTL	25.729.323 TL 25,73 YTL	3	8.872 TL 0,008872 YTL
512/128	52.345.865 TL 52,35 YTL	43.473.684 TL 43,47 YTL	5	8.872 TL 0,008872 YTL

Yeniden satış yönteminde yukarıda belirtilen perakende tarifeler üzerinden İSS'lere %18 indirim uygulanmaktadır.

Veri Akış Siteminde uygulanacak olan toptan tarifeler ise aşağıdaki gibidir:

05-55/833-226

Tablo 3: ADSL Veri Akış Erişimi Tarifeleri (YTL)

Hız	Bağlantı Ücreti	Aylık Ücret
256/64	59	34,61
512/128	59	70,04
1024/256	59	116,30
2048/512	59	176,03

Telekomünikasyon Kurumu Görüşü'nde yukarıdaki tarifelerde perakende tarifelere göre %30-35 oranında indirim sağlandığı ifade edilmektedir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Söz konusu kampanyanın Telekomünikasyon Kurumu izin ve onayıyla yürütüldüğü tespit edildiğinden konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği ve önaraştırma açılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

330 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin şikayete konu uygulamasının telekomünikasyon Kurulu'nun izni ve onayı ile gerçekleştirilmesi nedeniyle önaraştırma yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

**08.09.2005 tarih ve 05-55/833-226 Sayılı Kurul Kararına
KARŞI OY GEREKÇESİ**

İlgili dosya, "İnternet altyapısı sağlama pazarı"nda tekel durumunda olan Türk Telekom A.Ş.nin, ihlal teşkil ettiği iddia edilen uygulamaları ile ilgilidir. Kurul aldığı karar ile, şikayete mebni veya re'sen üzerinde durulacak bir ihlal durumunun olmadığı gerekçesiyle ön araştırma açılmaması şeklinde karar vermiştir.

Halbuki ;

1.Tekel halindeki veya hakim durumdaki bir teşebbüsün, faaliyette bulunduğu piyasalardaki davranışlarını, rekabetin korunması ve sürdürülmesi amacıyla sınırlayan birtakım rekabet ilkeleri; uyulması gereken kurallar, üstlenilmesi gereken sorumluluklar vardır.

2.İnternet altyapısını, Telekomdan almak gibi, zorunlu unsur denebilecek türden tedarikleri dolayısıyla, piyasadaki varlık ve faaliyetleri; ayakta durma, varlığını sürdürme ve karlılık hedeflerine ulaşmaları, tamamiyle, tekel konumundaki teşebbüsün, "iyi niyetli" ya da rekabet düzenine uygun davranışlarıyla mümkün olacak daha küçük teşebbüslerin var olduğu bir piyasada, Telekom'un rekabete imkan vermeyecek derecede bir pazarlama ve fiyat politikası belirlemesi mümkün ise de, bu uygulamaya müsaade etmek yanlış olacaktır!

3.Son kullanıcılara yaptığı indirimi, kendisine mecburen bağlı İSS'lere uygulamayan Telekom, mevcut İSS teşebbüsler açısından bütün işletmecilik hesaplarını boşa çıkaracak, onları piyasa dışına itecek bir tavır sergilemektedir.

4.Telekomünikasyon Kurumu'nun varlığı, yetkileri ve faaliyetleri, gerektiğinde , Rekabet Kurulu'nun , görev alanını kısıtlayan bir unsur ve gerekçe olsa da, prensip olarak Kurul'un devre dışı kalmasına yol açacak bir faktör değildir.

5.4054 sayılı kanun hükümleri ve dolayısıyla Rekabet Kurulu'nun yetkileri bütün piyasalar ve Kamu veya Özel sektöre ait bütün teşebbüsler için, yani ekonominin bütünü için gerekli ve geçerlidir.

Sonuç olarak: Uygulamanın durdurulması ve doğuracağı olumsuzlukların azaltılmasına yönelik, bir "tedbir" talebi de varken, ön araştırma açılmaması gibi bir karara varılması, tarafımda kabul edilecek bir husus değildir;

Bu sebeplerle Kurul kararına katılamıyorum.

Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
Kurul Üyesi